

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kronlund, Anna

Title: Amerikkalainen unelma pirstaloitui

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Ulkopoliitikka, 2020

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Kronlund, A. (2020, 57). Amerikkalainen unelma pirstaloitui. *Ulkopolitiikka*, (2), 76-77.
<https://ulkopolitiikka.fi/lehti/2-2020/kirjaessee-amerikkalainen-unelma-pirstaloitui/>

2/2020 KIRJA

Kirjaessee: Amerikkalainen unelma pirstaloitui

Teksti ANNA KRONLUND

JULKAISTU: 22.5.2020

Yhdysvaltojen presidentinvaalivuotta eletään koronaviruspandemian takia poikkeuksellisessa tilanteessa. Poliittiset kommentaattorit ovat esittäneet erilaisia skenaarioita siitä, miltä vaalien lopputulos voi näyttää ja mitä demokraatit voisivat oppia edellisistä vaaleista.

Jennifer M. Silvan haastatteluihin perustuva teos *We're Still Here* kuvaa, miten Koillis-Yhdysvalloissa sijaitsevalla ruostevyöhykkeellä on perinteisesti äänestetty demokraatteja mutta kuinka kirjan haastatelluista moni ei vuonna 2016 äänestänyt ollenkaan tai äänesti republikaaniehdokas **Donald Trumpia**. Haastatellut eivät kokeneet demokraattipuolueen ehdokasta **Hillary Clintonia** omakseen. Syyksi mainittiin esimerkiksi Clintonin kuuluminen poliittiseen eliittiin ja hänen aiempi poliittinen uransa. Monille kumpikaan vaihtoehto ei ollut hyvä.

Silvan kirja sijoittuu »Coal Brook» -peitenimellä kutsutulle alueelle Pennsylvaniassa. Siellä talouskasvu ei ole hyödyttänyt kaikkia. Kirjan teema on talouskasvun epätasa- arvoisuus vaikutuksineen: amerikkalainen unelma, joka on karannut joidenkin ulottumattomiin. Kirja kuvaa erkaantumista sekä unelmasta että erilaisista yhteisöistä. Silvan lähtökohtana on tarkastella, miten haastatellut määrittelevät itsensä suhteessa laajempiin sosiaalisiin yhteisöihin.

Kirja kuvaa kärsimystä (pain), jota haasteltavat kokevat eri tavoin. Päihdeongelmat, rahavaikeudet ja terveyshuolet ovat asukkaiden arkea. Haastateltuja yhdistää myös epäluottamus instituutioihin, jotka voisivat kytkeä yksittäisten ihmisten ongelmat yhteiseksi asiaksi. Silvan mukaan perinteiset instituutiot, kuten ammattiliitot ja vakaat työpaikat, laajat sukulaissuhteet, kirkko, poliittiset puolueet ja sosiaaliset järjestöt, ovat heikentyneet. Aiemmin ne toimivat siltana yksittäisen kärsimyksen ja kollektiivisen taistelun välillä, mutta nyt niistä on tullut pettymyksen paikkoja.

Ihmisillä on kuitenkin omia selviytymisstrategioitaan. Haastatteluissa korostuu ajatus yksilön omasta vastuusta ja moraalista toimia oikein sekä siitä, miten muut ihmiset mahdollisesti käyttävät väärin hyvinvointijärjestelmää ja sen tuomia etuja. Samalla moni kuitenkin kannattaa esimerkiksi universaalia terveydenhuoltoa ja minimipalkkaa.

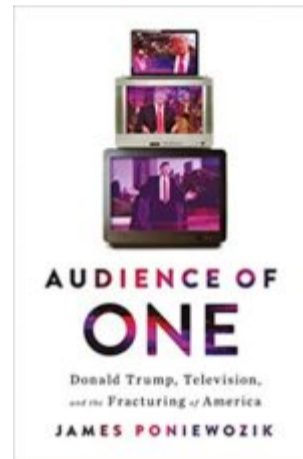
Silvan kirjan oivallus on, että haastatellut kuvaavat elämäänsä erityisesti yksilön kokemuksena. Silvan mukaan kokemusten jakaminen ja jaettu kärsimys voisivat kuitenkin toimia siltana yksilön ja paikallisen yhteisön välillä. Silva tarkastelee myös haastattelemiensa ihmisten irrottautumista politiikasta. Haastateltavat eivät usko äänestämällä olevan vaikutusta ja suhtautuvat politiikkaan ja auktoriteetteihin epäileväisesti.

Miten luottamusta demokratiaan ja instituutioihin voidaan palauttaa omien yhteisöjen ulkopuolella, jos perinteiset tavat, kuten äänestäminen, eivät aktivoi? Silvan mukaan sellaisella politiikolla, joka nostaisi esiin taloudellista oikeudenmukaisuutta ja kasvun mahdollisuutta kaikille eikä pelkäisi kritisoida taloudellisen ja poliittisen eliitin juonittelua, olisi mahdollisuus ansaita »Coal Brookin» asukkaiden ääni.

Poliittisessa puheessa käytetään usein erilaisia narratiiveja, tarinoita, kehystämään todellisuutta. **James Poniewozikin** teos *Audience of One* nostaa tarinat keskiöön.

Kirja alkaa viittauksella toimittaja **Rona Barretin** Trumpille esittämään kysymykseen presidenttiehdokkuudesta vuonna 1981. Trump vastasi toteamalla, että televisiossa käytävät vaalit suosivat »nice guys» -tyyppisiä ehdokkaita, mukavia tyyppejä. Enää presidentin ei kuitenkaan tarvitse miellyttää kaikkia. Trumpia kuvataan kirjassa antisankarina.

Kirja tarkastelee kahta tarinaa televisiokulttuurin muutoksesta ja Donald Trumpista: Yhtäältä sitä, miten televisio muuttui yhtenäistäjästä erottajaksi ja Yhdysvallat sirpaloitui kulttuurisesti ja poliittisesti, sekä toisaalta sitä, miten pop-kulttuurin vaikutus kasvoi ja tositelevisiosta tuttuja tapoja omaksuttiin politiikan keinoiksi. Donald Trump hyödynsi mediaa oman brändinsä rakentamisessa. Poniewozikin teesi on, että seuraamalla mediakulttuurin muutosta on mahdollista tarkastella, miten Trumpin presidenttiys tapahtui.

Poniewozikin mukaan Trump aikanaan ymmärsi television merkityksen ihmisten unelmien ja arvojen muokkaajana. Kirjassa viitataan lukuisiin Trumpin televisioesiintymisiin ja cameo-rooleihin elokuvissa, *The Apprentice* -sarjaan (suom. *Diili*) ja vakivierailuihin Fox-televisiokanavan *Fox & Friends* -aamulähetyksessä. Televisio oli Poniewozikin mukaan massoja yhdistävä tekijä, mutta kaapelitelevisio jakoi yleisön eri alustoille.

Viime presidentinvaalikampanjan aikana Trumpin saama »ilmainen» mainosaika kohahdutti. Presidentti kommunikoi Twitterissä ja koko kauden jatkuneissa kampanjatilaisuuksissaan suoraan kannattajilleen. Hallinto on sittemmin jättänyt pitämättä perinteisiä lehdistötilaisuuksia. Trumpin puheissa toistuvat syytökset valeutisista ja tiettyjen poliittisten kommentaattoreiden kannattaminen.

Kirjassa ei kuitenkaan juuri puhuta polarisaatiosta, vallasta tai medioiden eri painotuksista vaan pikemminkin hyväksytään yleisön jakaantuminen sellaisenaan. Kirjaa lukiessa kaipaa myös kriittistä analyysia median vastuusta yhteiskunnallisessa keskustelussa ja etenkin poliittisten puhetaiposten muokkaajana. Lisäksi jää kiinnostamaan, onko näköpiirissä mahdollisuutta sankareiden paluulle.

Ensilukemalta sosiologin ja televisiokriitikon kirjoittamien kirjojen otsikot eivät lupaa mitään yhteistä. Kirjoissa on kuitenkin laajoja yhteisiä teemoja, kuten Trumpin presidenttikauden johtaneet kehityskulut, amerikkalainen unelma ja sen tulevaisuus, yhteiskunnan muutos ja jakautuminen. Poniewozikin kuvaamat politiikan viihteellistyminen ja pop-kulttuurin elementtien omaksuminen tuntuvat toissijaisilta suhteessa Silvan kirjassa kuvattuun politiikan muuttumiseen entistä elitistisemmäksi. Molemmat kuitenkin muuttavat politiikkaa.

Jennifer M. Silva: We're Still Here. Pain and Politics in the Heart of America. Oxford UP 2019, 206 s.

James Poniewozik: Audience of One. Donald Trump, Television, and the Fracturing of America. Liveright Publishing Company 2019, 325 s.

Kirjoittaja on Yhdysvaltoihin keskittyvä tutkija Jyväskylän yliopistossa.

LISÄÄ JUTUN AIHEISTA

[MEDIA, YHDYSVALLAT, POLITIIKKA, POPULISMI, DONALD TRUMP](#)